

· ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

BRNO 1983

3. Hrnc z vejčitého tvaru, opět hojně doplněný sádrou. Z okraje, který je šikmo seříznutý, vyběhají dva protáhlé výčnělky /původně byly čtyři/. Hrdlo je prohnuté a výdut kulovitá. Dno se nezachovalo. Povrch hnědošedé barvy je zdrsnělý. Illinitopísčitého materiálu je dobře vypálený. Zach. V = 230 mm, Ø okraje = 173 mm.

Z výdutě a hrdla obou nádob pochází cca 15 ks střepového materiálu, který se nedal vsadit do nádob při rekonstrukci.

Hrobový celek podle inventáře můžeme zařadit do mladší fáze kultury se šňurovou keramikou. Na území města byl ve Vyškově-Dědicích v r. 1943 odkryt hrob této kultury. Keramičský inventář se však ztratil během druhé světové války². Oba uvedené nálezy celky jsou důležité, neboť dokládají existenci osídlení lidu se šňurovou keramikou v oblasti Vyškovské brány.

Poznámky:

1 PhDr. V. Janákovi, bývalému pracovníkovi vyškovského muzea, děkuji za poskytnutí střepového materiálu k rekonstrukci.

2 Nepublikováno. Nálezová zpráva J. Poulíka, archiv AÚ ČSAV Brno, č. j. 126/43.

Grab der Kultur mit Schnurkeramik aus Vyškov /Bez. Vyškov/. Im Raume des Einganges in das Areal des Bezirkskrankenhauses barg im Jahre 1950 G. Křivánek den Inhalt eines Grabes mit Schnurkeramik. Aus den Scherben wurden drei Gefäße rekonstruiert, und zwar ein Krug und zwei eiförmige Gefäße. Nach dem Inventar reihen wir diesen Grabkomplex in die jüngere Phase der Kultur mit Schnurkeramik in Mähren ein.

SEKEROMLAT KULTURY SE ŠŇUROVOU KERAMIKOU OD MODŘIC

/okr. Brno-venkov/

Bohuslav Klíma, AÚ ČSAV Brno

Na jaře 1981 našel Zd. Beneš z Brna při obchůzce pozemků typický sekeromlat šňurové kultury, dobře vyhlazený z amfibolitu. Nástroj je úplný, má však jen naznačen provrt a nebyl tedy dokončen. Po orbě ležel na povrchu prvního neoploceného pole mezi hlavní silnicí a železniční tratí z Modřic do Rajhradu, přesně naproti Agrochemickému podniku. Na příhodném návrší, které se sklání k jihu k Bobravě, jej provázely drobné střepy a zlomky zvířecích kostí, které prozrazovaly zřejmě sídlištní objekt.

Beil der schnurkeramischen Kultur von Modřice. Im Jahre 1981 fand Zd. Beneš zwischen der Strasse und der Eisenbahnstrecke südlich von Modřice ein typisches Beil der schnurkeramischen Kultur mit unbeeendeter Durchbohrung. Es wurde von kleinen Scherben und Tierknochenbruchstücken begleitet, die vermutlich ein Siedlungsobjekt verrieten.

HROB KULTURY SE ŠŇUROVOU KERAMIKOU V LUTÍNĚ

/okr. Olomouc/

Drahomíra Kaliszová, Krajské vlastivědné muzeum Olomouc

/Obr. 19/

Dne 17.9. 1981 ohlásil příslušník VB archeologickému oddělení KVMO nález lidských kostí při výkopu kanalizace pro garáže poblíž MNV v Lutíně, za areálem Sigmy Lutín. Na místě jsem s konzervátorem J. Ram-pouchem našel vyřezané kosti nohou z hrobu šikmo přetátého výkopem. V jílovitém profilu se jasně rýsoval černý humusovitý zásyp.

Hrobová jáma oválného tvaru orientovaná ve směru východ-západ měla rozměry 170 x 110 cm. Zbytky

tří značně ztrávených koster /podle určení J. Chochola/ ležely v hloubce 60 cm. Úlomky dvou lebek rozdrcených tlakem hlíny ležely ve východní části hrobu. U pravé kosti pažní ležel hrot z radiolaritu /obr. 19:1/, u pravého spánku stál pohár /obr. 19:2/, rovněž rozdrcený. Dno hrobu bylo v hloubce 90 cm.

Na téže lokalitě bylo již v r. 1936 při stavbě továrních objektů Sigmy zničeno několik hrobu šňurové kultury a v r. 1966 byl zachycen jeden hrob šňurové kultury pod podlahou jednoho z objektů továrny¹. Lze předpokládat, že zachycený hrob leží na okraji pohřebiště, rozkládajícího se uvnitř dnešního areálu n.p. Sigma Lutín.

Poznámka:

1 Z. Trnáčková, Nové eneolitické hroby na Olomoucku, AR XXIII, 1971, 134-135.

Grab der Kultur mit Schnurkeramik in Lutín /Bez. Olomouc/. Im September 1981 wurde in der Nachbarschaft des Areales des VEB Sigma Lutín ein Grab der Schnurkeramik abgedeckt, das beim Aushub einer Kanalisierung gestört worden war. Die Grabgrube hatte eine ovale Form im Ausmasse von 170 x 110 cm, in Ost - Westrichtung orientiert. Sie enthielt ziemlich verwitterte Skelette von drei Personen, einen Becher und eine Pfeilspitze aus Radiolarit. Das Grab war 90 cm tief, die Bestattung lag in einer Tiefe von 60 cm.

DVA HROBY KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ U DOLNÍCH BOJANOVIC /okr. Hodonín/

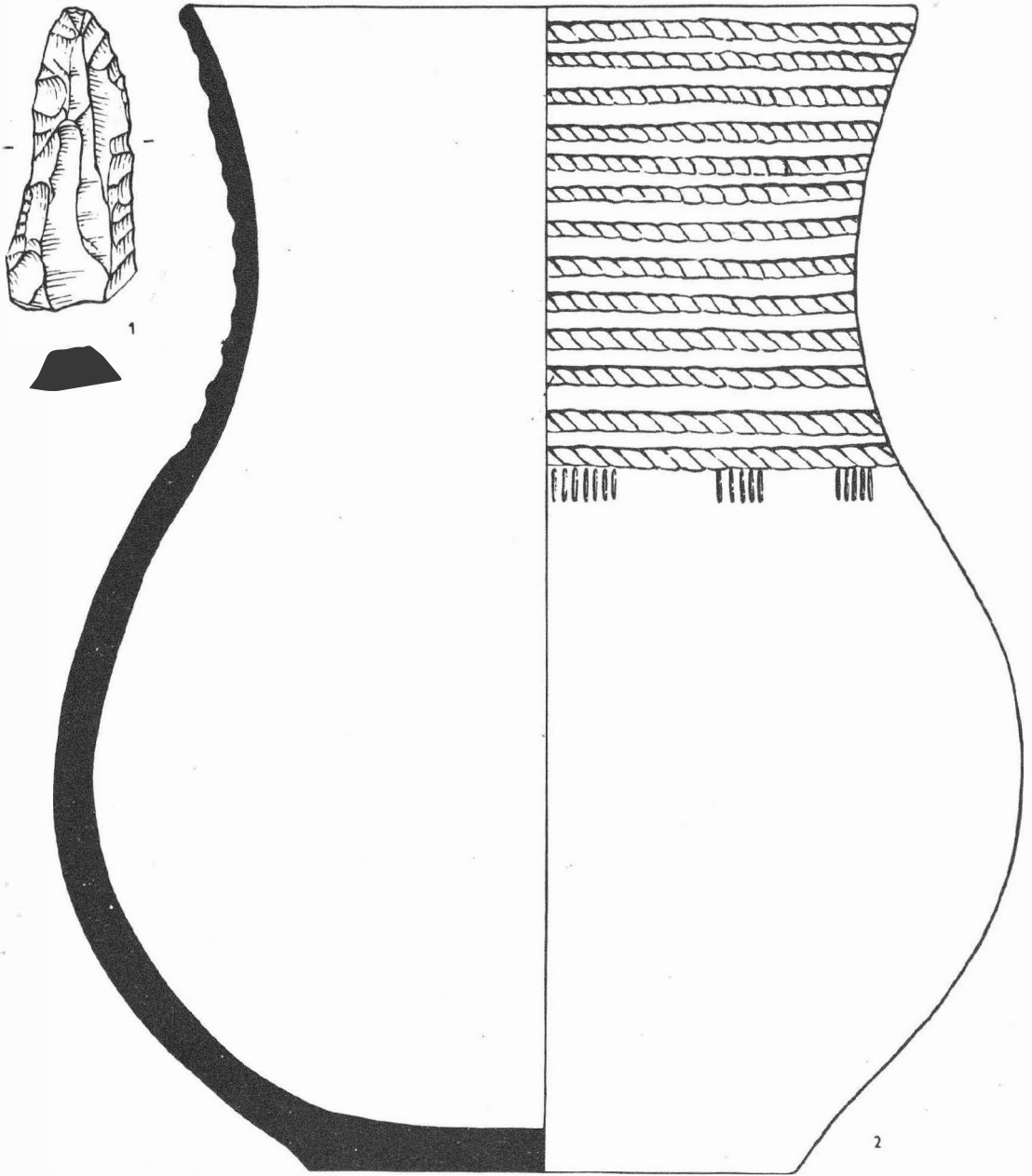
Bohuslav Klíma jr., AÚ ČSAV Brno

V únoru 1981 podnikla skupina pracovníků AÚ ČSAV v Mikulčicích zjišťovací průzkum na trase plynovodu v katastru obce Dolní Bojanovice. Jedno z ramen tohoto plynového potrubí bylo ukládáno v jihový - chodním cípu obce, rovnoběžně se silnicí, spojující Lužice a Dolní Bojanovice, nejprve asi 14 metrů od jejího pravého okraje /ve směru do Lužice/. V prostoru, který na protější straně silnice vymezuje boční stěna sušárny JZD, se plynové potrubí v pravém úhlu ohýbalo a protínalo silnici. Potom dále postupovalo po jejím levém okraji. Při prohlídce tohoto úseku výkopu jsme ve vzdálenosti 17 metrů od pravoúhlého ohybu potrubí narazili na větší jámu, vyhloubenou v západní stěně příkopu. Po jejím částečném začištění bylo možno konstatovat, že zde byl porušen a neodborně vybrán kostrový hrob. Zbylé zlomky silně zvětřilých kostí prozrazovaly skrčenou polohu pohřbeného, uloženého na pravém boku, s hlavou směřující k severozápadu. Bližší okolnosti se nepodařilo zjistit a ani keramický materiál odtud nebyl získán. Podobný zásah se jevil asi 3 metry severněji, v druhé stěně příkopové rýhy. I zde byly zachyceny zlomky lidských kostí, z jejichž uložení bylo možno též předpokládat skrčenou polohu pohřbeného, uloženého na pravém boku. Ani z tohoto hrobu jsme však nezískali žádný průkazný keramický materiál.

V závěru měsíce března obdržel od pracovníků JZD zaměstnanec AÚ ČSAV P. Bílík nádobku a něco - lik střepů z těchto hrobů. Skoro celá malá nádoba a dva větší okrajové střepy dalších dvou nádob se jednoznačně hlásí ke keramice zvoncovitých pohárů. Na základě těchto nálezů bylo místo znovu dne 30.3. 1981 prohlédnuto a druhý z hrobů plošně odkryt a prozkoumán. Pod značné mocnou vrstvou černozemě /60 - 70 cm/ se nacházela světlejší hlinitá vrstva, do které byl hrob mělce zapuštěn /15 cm/. V ploše se nám podařilo zachytit zbytek hrobové jámy, v níž se v hloubce 85 cm dochovaly neporušeně, silně skrčené kosti nohou s koleny směřujícími k jihovýchodu. Severně od kostí chodidel /za patními kostmi/ ležely dva větší, silně zvětřalé střepy, které se při vyzvedávání značně drotily.

Získané nálezy, zachycené a porušené při hloubení plynovodní rýhy, nejsou patrně v tomto místě ojedinelé a mohou dokládat existenci pohřebiště lidu s keramikou zvoncovitých pohárů.

Zwei Gräber der Glockenbecherkultur bei Dolní Bojanovice /Bez. Hodonín/. Bei der Begehung der Trasse für eine Gasleitung stellten Angestellte der Expedition in Mikulčice am südöstlichen Rande der Gemeinde Dolní Bojanovice zwei gestörte, nicht fachmännisch und nicht gänzlich ausgehobene Skelettgräber fest. Das keramische Material dieser Gräber, das sich eindeutig zur Glockenbecherkultur bekennt, wurde von Angestellten der LPG der Expedition in Mikulčice übergeben. Offensichtlich können die nicht vereinzelt gefundenen Gräber die Existenz eines Gräberfeldes der Träger der Glockenbecherkultur an diesem Ort belegen.

0 5cm

Obr. 19
Lutín /okr. Olomouc/. Nálezy z hrobu se šňurovou keramikou. - Funde aus einem Grab mit Schnurkeramik.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Pouлік
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Malinková
Na titulní straně: nádoba z pohřebiště kultury popelnicových polí v Bolelouci
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodcjně